
Zelenický spravodaj

ČASOPIS EVANGELICKÉHO A.V. CIRKEVNÉHO
ZBORU V HORNÝCH ZELENICIACH

ROČNÍK XXII

ČÍSLO 4

OKTÓBER 2019

Náš kostol je kultúrnou pamiatkou

Potrebná **rekonštrukcia** strešnej časti **kostolnej veže**, ktorá sa má vykonať do konca roka 2019, je preto finančne podporená z **Ministerstva kultúry Slovenskej republiky** a to sumou 8 000 eur.

Finančný príspevok na rekonštrukciu kostolnej veže nám poskytli aj **Obecný úrad Horné Zelenice** sumou 500 eur a **Obecný úrad Dolné Zelenice** sumou 500 eur.

Darcom ďakujeme.

Zároveň však musíme konštatovať, že z tejto sumy môžeme zaplatiť len polovicu potrebných nákladov.

Náš kostol je naším dedičstvom

Ako taký, si ho vážíme a milujeme a chceme ho aj my odovzdať svojim potomkom.

Preto **Vás srdečne prosíme, aby ste tento projekt podporili**

vlastnými finančnými príspevkami, ktoré môžete odovzdať

vo forme účelového milodaru zborovým kurátorkám alebo vo forme účelovej ofery pri východe z kostola alebo platbou na účet:

SK91 0900 0000 0000 4553 5500

Obec Siladice podporila

činnosť nášho zboru sumou 500 eur.

Ďakujeme.

Spomienka na brata farára Jána Kalúsa pri nedožitej deväťdesiatke

(*5.9.1929 - † 2.4.2004)

**Spomínajte na svojich vodcov,
ktorí vám zvestovali slovo Božie.**

[Židom 13-7]

Pán farár Ján Kalús sa narodil 5. septembra 1929 vo Vyrnej, rodičom Ondrejovi Kalúsovi a Anne rodenej Martiškovej. Mal ešte brata Jozefa, ktorý sa narodil 21. decembra 1930. Do školy nastúpil 1. septembra 1936. Keď skončil šiesty rok ľudovej školy, pán učiteľ prehovoril starých rodičov, aby ho dali do meštianskej školy v Púchove. Keďže zložil skúšku z prvého ročníka meštianky, nastúpil hneď do druhého ročníka. Prvý krát skrsla myšlienka, že pôjde na teológiu, keď pod vedením pána učiteľa vystupoval v Lúkach pod Makytou na deň matiek v hre Ežo Vlkolinský.

Po skončení meštianky nastúpil na gymnázium v Trenčíne. Počas štúdia dostával aj štátne stipendium, a potom si finančne prilepšil, keď začal dávať súkromné hodiny z matematiky a angličtiny. Po maturite chcel ísť na teológiu, ale vedenie KSS na škole ho odhovárало. Namiesto na teológiu mu poslali prihlášku na lekársku fakultu. On to však odmietol a na prijímací pohovor nešiel. Bol rozhodnutý ísť len na teológiu. Prostredníctvom ev.a.v. farského úradu v Záríech sa prihlásil na bohosloveckú fakultu, kam ho aj prijali. Podmienkou bolo zúčastniť sa cez prázdniny letnej brigády. Bol zaradený na Trať mládeže. Na tejto brigáde veľmi prechladol, čo bolo spúšťačom k celoživotnému zdravotnému problému. Na teologické štúdium nastúpil 1. októbra 1949 v Bratislave.

Na teologické štúdium nastúpil 1. októbra 1949 v Bratislave. Ubytovaný bol v teologickom domove na Konventnej ulici, kde bol v tom období duchovným správcom Dr. Karol Gábriš. Nakoľko nepatril medzi tzv. pokrokových teológov, tu sa dostal po prvýkrát do konfliktu so

štátnou mocou. Za svoje nekompromisné názory bol dokonca podmienene zadržaný. Bolo ich spolu osem teológov a dvoch úplne vylúčili z fakulty.

Ako teológovia si odbavovali večierne na Konventnej ulici sami. Tak sa stalo, že kázeň, ktorú mal pán farár nebola vhodná pre režim. Hovoril v nej o hriechu, a to nebolo prijateľné pre vtedajšie zriadenie, takže si ho predvolali. Zašlo to až tak ďaleko, že v poslednom ročníku štúdia mu bolo oznámené, že nedostane štátny súhlas pre službu v cirkvi. Keď prišiel domov, rodičom to hneď nepovedal, pretože mamu mal veľmi chorú a bál sa o ňu. Pán Boh držal nad nimi ochrannú ruku, keď po niekoľkých dňoch dostal písomné predvolanie na kaplánsku skúšku a následne ku ordinácii za kaplána. Kaplánsku skúšku zložil pán farár 18. júla 1953 a ordinovaný bol 19. júla 1953 na Panenskej ulici.

Na kazateľnicu však prvýkrát vystúpil ešte ako študent v domácom záriečskom chráme Božom na Starý rok 1951. Ako hovoril, bola to starobylá kazateľnica. Pri vstupe na kazateľnicu dal napísať prvý záriečsky farár v roku 1786 tieto slová:

**„Každý pomni, kdo sem vstúpiš,
že tu na Božím míste
k lidu jeho řeč učiníš.
Hleď to učiniti čiste,
Jeho a né tvé veci
nechť působí tvé řeči.“**

Tieto slová sa mu hlboko vryli do pamäti a neopustila ho zodpovednosť za každé vyrieknuté slovo na kazateľnici. Veď čo si my pána farára pamätáme za tie roky, čo bol v Zeleniciach, to môžeme len dosvedčiť. Kázne si pripravoval hneď od pondelka, aby bol pripravený vyjsť v nedeľu na kazateľnicu. To som od neho viackrát počula.

Po ordinácii nastúpil 1. augusta 1953 za seniorálneho kaplána do Zlatých Moraviec k seniorovi L. Kováčovi. Po dvojročnom pôsobení v Zlatých Moravciach zložil 15. septembra 1955 kňazskú skúšku.

28. novembra 1955 zaistila štátna bezpečnosť pána farára Jána Kaššovica a náš Zelenický zbor zostal bez duchovného pastiera. Keďže bratovi

farárovi Jánovi Kaššovicovi bol odobratý štátny súhlas, tak zborové presbyterstvo rozhodlo pozvať na uprázdnené miesto zborového farára seniorálneho kaplána Jána Kalúsa, ktorý už predtým chodil odbavovať služby Božie. Jednomyseľne bol zvolený za riadneho farára 18. marca 1956. Prvé služby Božie, ktoré odbavil v našom zbore boli na Veľký piatok 30. marca 1956. V kázni slova Božieho sa okrem iného prihovoral aj slovami proroka Izaiáša 41,10:

„Neboj sa, neboť jsem ja s tebou, nestrachuj se neboť jsem Bůh tvůj. Posilním te a pomáhati budú tobe a podpíratí te budú pravici spravedlnosti své.“

Inštalácia za hornozelenického farára bola 17. novembra 1957. K oprave farskej budovy sa pristúpilo v roku 1958. Obnovenú faru odovzdali do užívania ešte v tom istom roku, 5. októbra 1958. Na ten istý deň pripadla aj pamiatka posvätenia chrámu Božieho. Pán farár chcel zachrániť aj modlitebňu v Siladiciach. Napriek neľahkej dobe sa mu to podarilo. Obnovenú modlitebňu posvätil 8. novembra 1959 brat senior Pavol Valášek z Nitry. Toto úspešné úsilie pripomenula v príhovore sestra Evy Synaková, keď sa s pánom farárom Kalúsom lúčili v Siladiciach pri jeho odchode na dôchodok:

„Vážený pán farár!

I keď sa už o pár dní chystáte presťahovať do rodného kraja, tento milý stánok Boží bude nám i tým budúcim pokoleniam celý život pripomínať Vás, lebo, že ho máme, je len vaša zásluha.“

V roku 1961 sa vymieňala strešná krytina na fare. Pán farár ďalej začal vyjednávať povolenie od štátnej vrchnosti na opravu chrámu Božieho. V tej dobe sa nedalo len tak povedať, ideme opravovať. Na všetko musel byť štátny súhlas. Nie vždy sa to podarilo, ale pán farár bol v tomto vytrvalý.

V auguste 1963 sme dostali povolenie opraviť chrám Boží. Kúpili sa nové okná, a začiatkom mája 1964 sa pristúpilo k oprave. Múry boli navlhnuté až po chórus. Za necelé dva týždne celý chrám Boží podpílili a odizolovali pozinkovanými plechmi natretými smolou. Zvonku natiahli brizolit. Ešte chceli opraviť aj

strechu, takže bolo potrebné znovu jednať so štátnou mocou a vybavovať povolenie. Pán farár sa aj v tomto neúnavne angažoval. Povolenie bolo vydané, a tak sa mohlo začať robiť. Všetko toto boli Božie zásahy, veď v tej dobe nič z uvedeného nebolo samozrejmé. Posviacka obnoveného chrámu Božieho bola 27. septembra 1964, v deň 172. výročia pamiatky jeho posvätenia. Posviacky sa zúčastnil i staručký pán farár Dr. Július Adamiš, ktorý bol v roku 1908-1911 zelenickým farárom.

V roku 1966 sa opravovala veža na kostole a v júli 1966 bol elektrifikovaný organ.

V roku 1967, konkrétne 3. augusta, sa pán farár oženil. Za manželku si vzal Boženu Kmošenovú z Mestečka. V nedeľu 6. augusta 1967 nám pán farár predstavil „našu pani farárku“ v chráme Božom. V Zeleniciach pozdravil a privítal brata farára s manželkou brat dozorca Štefan Repka, v Siladiciach ich pozdravil brat kurátor Pavol Synak.

26. mája 1968 sa im narodila dcéra Hanka a 8. mája 1970 sa im narodil syn Daniel.

V týchto pohnutých časoch sa náboženstvo z celého bratislavského seniorátu (30 cirkevných zborov) vyučovalo len v Zeleniciach a v Hlohovci. Pán farár si dal veľmi na tom záležať, aj keď mu to cirkevná vrchnosť mala za zlé. Lenže ako sme poznali nášho pána farára, riadil sa zásadou **„Boha treba viac poslúchať ako ľudí.“** Nátlak zo strany štátnej moci sa stupňoval, nie priamo, ale cez GBÚ. Odtiaľ prišiel prípis, ktoré piesne zo „Zpevníka“ sa nesmú v chráme Božom spievať. My cirkevníci sme si ani nevedeli predstaviť, čo tí naši duchovní, ktorí to brali svedomito ako poslanie, museli podstúpiť nielen od svetskej vrchnosti, ale aj od cirkevnej, čo ešte viac bolelo.

Viackrát pozval do Zeleníc mládež z Bratislavy mládež, ktorá k nám veľmi rada chodila. Veď všetko je zaznamenané aj v Kronike. Bolo mu to vyčítané, ako si to predstavuje, nenahlásiť to. Lenže pán farár vedel, že ak by to bol nahlásil, tak by mu to okamžite zamietli. Tak radšej znášal následky potom.

Choroba, ktorú nadobudol ešte počas študentských rokov, ho s pribúdajúcim vekom stále viac trápila. V auguste 1970 bol pre veľké

bolesti hospitalizovaný v nemocnici v Piešťanoch. Koncom roka na Vianoce sa mu zdravotný stav veľmi zhoršil. Bol hospitalizovaný na I. internej klinike v Bratislave.

4. júna 1977 bol v našom zbore seniorálny konvent. Päť dní pred konventom prišiel cirkevný tajomník z Trnavy a zakázal podávanie obedov v tunajšej osvetovej besede. Lenže cirkevníci sa ešte viac zomkli. Varilo sa na farskom dvore a vydalo sa 530 obedov. Chrám Boží bol zaplnený nielen na sedenie, ale i na státie. Zaplnil sa aj dvor, dokonca i chodba na fare. Nemým svedkom sú z tejto slávnosti i dobové fotografie, kde je to krásne zdokumentované. Zvlášť mohutne na konci bohoslužby zaznela naša evanjelická hymna „Hrad prepevný jest Pán Bůh náš“

V auguste 1980 sa pánovi farárovi znovu zhoršil zdravotný stav natoľko, že ho museli previezť do nemocnice v Trnave.

V máji 1981 sa robila na fare výmena elektrického vedenia, v roku 1983 sa urobila elektrifikácia zvonov.

Pána farára sme pozdravili v chráme Božom pri príležitosti 30 rokov jeho duchovnej služby v našom zbore na celozborovom konvente 9. februára 1986. Janka Synaková st. ho pozdravila básňou:

**„Kostol je môj domov.
Prekročiac dvere, prídem vždy domov.
Akoby mi bol pohladením každý tón
Otca nebeského ruka hladieva ma v ňom.
Prestretý je stôl.
Lačníaci nikdy neodíde od neho lačný.
Nasýtiť sa môže nebeským chlebom.
Života chlebom, života nápojom,
Božím slovom, sviatosťou v Kristu samom.
Kostol je môj domov.
Bledý, zemský obraz onoho nebeského
domova.
Vzácný obraz v zrkadle, sväté jeho volanie.
Kým ma raz neprijme Tvoje prístrešie nebeské.
Ďakujem môj Bože, za toto prístrešie
pozemské!“**

V nedeľu 25. mája 1986 sa mu zhoršil zdravotný stav natoľko, že nemohol odbaviť ani služby

Božie. Hneď po obede ho zaviezli do nemocnice v Považskej Bystrici, kde si ho nechali až do 13. júla 1986.

23. marca 1989 zomrel hlohovecký pán farár Dr. Ján Hano. Pánovi farárovi tak pribudla administrácia cirkevného zboru v Hlohovci. Pán farár pri tomto vyznal, že Pán Boh ho neopustil, **„ale držal ma na boľavých nohách.“** Túto prácu vykonával až do príchodu nového pána farára Igora Chovana s manželkou 11. októbra 1989.

10. septembra 1989 sme pána farára pozdravili pri 60-tych narodeninách. Chrám Boží bol preplnený. Počas služieb Božích brat dozorca Emil Hrivnák vyzval cirkevníkov, aby zaspievali pieseň číslo 459 **„Pane jak chceš, nalož se mnou.“** Pozdravili ich deti Janka Synaková ml., Ľuboš Lančarič a Lucia Lančaričová, za mládež Katka Karlíková, poddozorca Benjamín Ryba, celozborový kurátor Ján Synak a Eva Synaková zo Siladíc.

4. mája 1991 bolo v našom zbore stretnutie mládeže bratislavského seniorátu, zúčastnilo sa ho okolo 400 mladých ľudí.

Rok 1992, konkrétne 18. október bol rokom 200. výročia posvätenia chrámu Božieho. Slávnostné služby Božie sa začali o 10:00 hodine. Slávnosti sa zúčastnili rodáci – farári zo Zeleníc, a to Miroslav Synak, Vladimír Synak a Miroslav Moťovský a viacerí farári. Chrám Boží bol preplnený, slávnostným kazateľom bol brat generálny biskup Pavol Uhorskai. Ešte pred slávnosťou bola chrám vymaľovaný, natreli sa lavice a opravila sa fasáda.

Na výročnom konvente 6. marca 1994 bol pán farár jednomyseľne zvolený na ďalšie 10-ročné volebné obdobie.

29. apríla 1994 ťažko ochorel, postihla ho mozgová príhoda. Bol vo veľmi zlom zdravotnom stave, tak že musel ležať dva mesiace v nemocnici v Bratislave. Takmer po ročnej práceneschopnosti začal vykonávať všetky povinnosti zborového farára. Veľmi mu v tom pomáhala manželka: prevzala vyučovanie náboženstva a konfirmandov, zabezpečovala, aby ani jedna nedeľa nebola bez kazateľa.

V rámci výročného konventu 18. februára 1996 sme si pripomenuli 40. výročie príchodu pána

farára do nášho zboru. Pozdravil ho brat dozorca Dušan Synak, sestra kurátorka Darina Synaková a brat poddozorca Miroslav Synak zo Siladíc.

Na konvente v roku 1997 pán farár oznámil, že koncom roka chce odísť do výslužby. Počas 42-ročného pôsobenia v našom zbore aj vo veľmi ťažkých časoch, bola každý rok vykonávaná konfirmačná slávnosť.

Náš zbor navštívili 16. novembra 1997 brat biskup západného dištriktu Ivan Osuský, brat senior Miroslav Jäger a seniorálny dozorca Ľudovít Kuruc. Citujem slová brata biskupa, ktoré napísal do pamätnej Kroniky: „**Príklady vernosti nie sú záležitosťou časov minulých. Hornozelenický zbor mal tento príklad vo svojom duchovnom pastierovi bratovi Jánovi Kalúsovi. Pri jeho odchode ďakujem Pánu Bohu za vernú službu, oddanosť, skromnosť statočného evanjelického farára. Pánovi odovzdávame budúce časy, dni a roky zboru, farára dôchodcu a jeho manželky.**“ V ten deň odovzdal pán farár zbor, faru a modlitebnicu v Siladiciach administrátorovi cirkevného zboru bratovi farárovi Michalovi Zajdenovi z Trnavy a bratovi kaplánovi Petrovi Fabokovi.

V Siladiciach sa pán farár rozlúčil 23. novembra 1997. Príhovor mala sestra Eva Synaková (časť z neho je citovaná vyššie).

V Horných Zeleniciach sa pán farár lúčil 30. novembra 1997. Citujem časť z príhovoru:

„**Prosím všetkých Vás, cirkevníci moji i cirkevníčky, aby ste boli dobrými evanjelikmi Božími, nielen podľa mena, ktoré zaznelo nad Vami už pri krste svätom, a ktorému ste osvedčili vernosť pri konfirmácii. Milujte tento Boží chrám, prichádzajte k slovu Božiemu v radosti i v žalosti. Nech Vám je vždy toto miesto posvätné: „lebo milosť a slávu udeľuje Hospodin a neodoprie blaho tým, čo chodia bez úhony.“ [Žalm 84, 12] Osobitne sa obraciam na Vás, rodičov a chcem Vám položiť na srdce: dajte si všemocne záležať, aby sa vašim deťom dostalo prepotrebnej nábožensko-mravnej výučby a výchovy, a to v škole, a najmä v chráme. Privádzajte detky všade tam, kde môžu byť vo veciach nebeského Otca a predchádzajte ich vo všetkom dobrým príkladom, aby sa len dobrému učili od Vás.**

Nehovorte ľahotárske: nech sa deti sami rozhodnú komu a čomu budú veriť. Ako sa rozhodnú pre Krista, keď nebudú o ňom vedieť. Učte ich nielen modliť sa, ale aj modlievať sa s nimi. Prosím spolu s pevcami: „Ó vráť nám dávnu dobu blahú, keď s otcami si prebýval, a keď tvár Tvoju milú, drahú, Tvoj ľud vo viere vídaval. Zas nech sa Tebe všetko klania a miluje Ťa bez prestania [273,5]. A prosím Vás, milá naša mládež, ktorú nám všelikto závidí, ale na ktorú je mimoriadne zamerané úsilie nepriateľa nášho spasenia, držte sa vždy ako skutočná evanjelická mládež, ktorá vie, komu zveruje do rúk svoj život. Zostaňte vždy milými Božími deťmi, milujte Božie slovo, sýťte sa ním neustále, buďte svedkom svojím priateľom, priateľkám, s ktorými sa stretávate. Chráňte si čistotu srdca, nedajte sa strhnúť kalným vodám nemravnosti, ktoré sa valia na Vás z časopisov, filmov. Nie je všetko dobré, čo vám núka svet. Buďte Kristovými svetielkami. Na vás mi veľmi záležalo. Bolí ma, že mnohí sa nedali osloviť, ľahko a rýchlo zabudli na konfirmačný sľub, stali sa na strome Pánovej cirkvi odlomenými ratolesťami, nemými svedkami svojich evanjelických predkov. Prosím vás, týchto nenasledujte! Držte sa odkazu osláveného Krista: „Buď verný až do smrti a dám ti veniec života. [Zj. 2,10]“ Na konci služieb Božích sa prihovoral k bratovi farárovi brat dozorca Dušan Synak, sestra kurátorka Darina Synaková, za mládež Janka Synaková st. a za žiakov Jarka Synaková, ktorej príhovor celý odcitujem:

„**Milý pán farár, milá pani farárka! Dlho som hľadala slová, ktorými začať. To, čo som chcela napísať, si prečítate na tvárach Vašich žiakov. Máme Vás radi. Ste náš pastier. Tak, ako dobrý pastier chráni ovečky, tak ste nás aj Vy chránili pred hriechmi. Tak, ako dobrý pastier vedie ovečky, tak ste nás viedli k Najvyššiemu Pánu Bohu. Dávali ste nám pocítiť Božiu silu, či už na besiedke alebo na náboženstve. Učili ste nás spoznávať Pána Boha, Jeho milosť, lásku, dary. Učili ste nás milovať Ho, báť sa Ho! Ďakujeme Vám za Vašu dobrotu, lásku, za Vašu trpezlivosť. So slzami v očiach, so smútkom v srdci sa lúčime s Vami slovami Žalmu 62: „Len v Bohu sa utíš moja duša, lebo od Neho pochádza moja nádej. Len On je moja skala, moja spása, môj hrad,**

**nesklátim sa. Na Bohu spočíva moja spása, moja
česť i skala mojej sily, moje útočisko je v Bohu.“**

Pán farár sa poďakoval za všetky slová – príhovory, ktoré si vypočul od svojich cirkevníkov. Po skončení služieb Božích sa vyfotografoval s presbyterstvom a mládežou. Pred kostolom sa lúčil so všetkými cirkevníkmi. Na rozlúčku sme um venovali maľovaný obraz fary a kostola z pohľadu od cintorína a pamätnú listinu s podpismi presbyterov a funkcionárov cirkevného zboru. Potom sme prešli do zborovej miestnosti, kde bolo zasadnutie presbyterov pri prikrytom stole. Na tomto zasadnutí boli prítomní aj všetci ešte žijúci čestní presbyteri. Prítomní sa podpísali do pamätnej knihy cirkevného zboru – Kroniky.

Nasledujúci deň, 1. decembra 1997 pán farár s celou svojou rodinkou odišiel z Horných Zeleníc do svojho rodiska Vydrná.

Pán farár vo svojom rodisku neodpočíval ani po 42- ročnom pôsobení slova Božieho kazateľa. Chodil často zastupovať brata farára do cirkevných zborov Záriečie, Púchov, Považská Bystrica, Košeca, Dubnica a Lazy pod Makytou.

Pána farára sme boli pozdraviť v septembri 1999 pri jeho 70-tke. Bolo nás osem cirkevníkov, celá rodina sa tejto návšteve veľmi potešila. Pani farárku sme zase boli pozdraviť k jej 60-tke v máji 2002.

Posledný krát sme ich boli navštíviť v ich rodisku 6. júla 2003. Bola nedeľa, a tak sme sa dohodli, že sa stretneme pred chrámom Božím v Záriečí. Práve vtedy pán farár zastupoval pána farára Eštoka. Nášho syna Dušana poprosil, či by hral na službách Božích, a tak si pán farár sprítomnil aj chrám Boží v Zeleniciach. Dušan mu s radosťou vyhovel.

Na jeseň 2003 sa mu veľmi zhoršil zdravotný stav, bol hospitalizovaný v nemocnici v Bratislave.

V januári 2004 boli Eva Synaková, pán farár Peter Fabok a Darina Synaková navštíviť pána farára v Bratislave. V apríli sme ho boli navštíviť znovu, na druhý deň, 2. apríla 2004 zomrel. Pohrebná počesťnosť sa konala 6. apríla 2004 vo Veľkom kostole na Panenskej ulici v Bratislave. Cirkevníci sa pohrebu zúčastnili autobusom. Na

pohrebnom obrade sa zúčastnilo veľa cirkevníkov zo Zeleníc a Siladíc, ktorí bývajú v Bratislave. Kázal brat biskup Ivan Osuský. Pán farár Ján Kalús je pochovaný vo Zvolene, kde sa pani farárka presťahovala po smrti manžela. Býva tam aj ich dcéra Hanka.

V tomto mojom rozprávaní som chcela zhrnúť aspoň tie najvýznamnejšie medzníky v živote pána farára Kalúsa, ale aj vecí, ktoré sa urobili za jeho pôsobenia v našom zbore. Možno sa Vám to bude zdať pridlhé, ale za tých 42 rokov sa toho veľa urobilo a všetko sa ani nedalo napísať. Verím, že niektorí z Vás si určite zaspomínajú na to, čo som tu napísala a budú s vďačnosťou spomínať na tie časy, čo sme prežili v našom zbore s pánom farárom a celou jeho rodinkou.

Úplne na samotný koniec budem ešte citovať brata dozorca Emila Hrivnáka, ktorý mal tento príhovor pri 30-ročnom pôsobení brata farára Jána Kalúsa v našom zbore 9. februára 1986:

„Sestry a bratia! Aj keď sme sa na tejto veci nedohodli, brat kurátor a ja sme sa zhodli, že túto milú povinnosť urobíme dnes. Možno ani niektorí z Vás neviete, že za krátky čas bude 30 rokov, čo do nášho zboru prišli tento náš pán farár. Roky naplnené prácou ubehli a divíme sa, že tomu tak je. Vážený pán farár! Ja Vás pri tejto príležitosti srdečne pozdravujem 17. veršom 71. Žalmu: „Bože učil si ma od mojej mladosti a dosiaľ hlásam Tvoje divné skutky.“ Áno pán farár 30 rokov bude, čo v tomto chráme Božom Vami je zvestované slovo Božie napriek Vášmu chatrnému zdraviu. Zvestujete vhod, nevhod, presviedčate, karháte, napomínate, poučujete tak, ako ste sa naučili, ako dal napomenutie apoštol Pavel v liste Timoteovi. Vaše slová sa niekedy zdajú byť tvrdé, zvlášte pre tých cirkevníkov, ktorí obchádzajú tento chrám Boží. Popri tejto duchovnej práci chcem vyzdvihnúť Vašu veľkú starostlivosť o cirkevné budovy a tento chrám Boží. Keď si zaspomínate, čo všetko sa porobilo v Zeleniciach i v Siladiciach za tie roky, čo ste medzi nami, vašou starostlivosťou a našou prácou je toho hodne a s Božou pomocou sme zatiaľ všetko prekonali. Za Vašu prácu a starostlivosť v našom zbore Vám cirkevníci, ktorí Vás majú radi, pripravili dar ako upomienku na Vaše 30-ročné pôsobenie v našom zbore. Do ďalších rokov

Vášho života a práce od Pána života a smrti Vám želim 18. veršom toho istého Žalmu: „ani do staroby a šedin neopúšťaj ma Bože, kým nezvestujem Tvoje ramä všetkým príducim pokoleniam.“ Milosť Božia nech je s Vami! Amen“ Pán farár všetkým poďakoval a vyslovil

tieto slová: „Po všetkých bojoch a zápasoch bolo toto pre mňa i mojich veľmi milé prekvapenie a povzbudenie do ďalšej práce.“

Darina Synaková

Súčasne si pripomíname 90. výročie od narodenia brata Dušana Synaka a 100 rokov od narodenia brata Emila Hrivnáka.

Brat Dušan Synak sa narodil 17. novembra 1929 v Horných Zeleniciach rodičom Jánovi Synakovi a Etele rodenej Ondrejčkovej.

Pochádzal zo štyroch súrodencov. Brat Miroslav bol evanjelickým farárom, ktorý teraz žije v Drienčanoch a má 91 rokov.

Kantorom bol od roku 1955. Kantorstvo prebral po bývalom evanjelickom učiteľovi Eduardovi Žoltickom, ktorý už nemohol túto prácu vykonávať, nakoľko bol učiteľom a vtedajšie zriadenie, ktoré existovalo, to nedovoľovalo.

Do Siladic chodil odbavovať služby Božie. Vozili ich na koči, kone požičalo družstvo. Raz sa aj prevrátili do priekopy, lebo išlo auto a kone sa splašili.

Bol dlhoročným presbyterom i zapisovateľom.

Zborovým dozorcom sa stal v roku 1992. Túto funkciu vykonával do roku 2003. Býval v Zeleniciach a v roku 1971 sa presťahoval do Trnavy. Odtiaľ pár rokov dochádzal na služby Božie hrať. Už ako dôchodca sa na leto presťahoval do Zeleníc a zimné mesiace trávil v Trnave.

Posledné roky svojho života chorľavel. Zomrel 18. decembra 2012. Pochovaný je na cintoríne v Horných Zeleniciach.

Druhým, na ktorého si spomíname, je brat Emil Hrivnák. Narodil sa 26. novembra 1919 rodičom Jánovi Hrivnákovovi a Márie rodenej Vargovej.

Pochádzal zo štyroch súrodencov. Už od mladi ho bavili rôzne remeslá, ale najmä práca s drevom.

Bol dlhoročným presbyterom. Aktívne sa zapájal do všetkých odborných-remeselných prác, ktoré bolo potrebné urobiť na fare alebo na kostole. Okrem iného zostrojil novú konštrukciu pod zvony.

Za dozorcú ho zvolili v roku 1978. Svojej funkcie sa vzdal v roku 1991 zo zdravotných dôvodov.

Pamätne sú jeho príhovory pri cirkevných slávnostiach a rôznych výročiach.

Spomínam si, ako už v pokročilom veku sa stretával s mojím otcom a spomínali na staré časy, ktoré spolu prežili v cirkevnom zbore.

Zomrel 23. júna 2016. Pochovaný je na cintoríne v Horných Zeleniciach.

Pri tejto príležitosti ešte spomeniem bývalých funkcionárov v cirkevnom zbore, ktorí odišli do večnosti v roku 2008:

Ján Synak - celozborový kurátor - 11. január 2008

Pavol Synak - kurátor v Siladiciach - 4. február 2008

Jozef Havlík – kostolník - 7. marec 2008

Všetci títo, na ktorých si spomíname, boli oporou cirkevnému zboru počas pôsobenia brata farára Jána Kalúsa.

Darina Synaková

BRANČ 2019

Tak ako každý rok, aj tento sme sa zišli na hrade Branč, ale už nie na pravidelnom dištriktuálnom dni Západného dištriktu, ale na spomienke na M.R.Štefánika, Cyrila a Metoda, majstra Jana Husa a v neposlednom rade aj na evanjelických martýrov.

Služby Božie, ktoré pripravil Západný dištrikt spolu s Myjavským seniorátom a domácim cirkevným zborom v Sobotišti, opäť prilákali mnoho nadšencov tohto dňa.

Zúčastnených zvestou Božieho slova oslovil biskup ZD ECAV Ján Hroboň a do liturgie sa okrem neho zapojili duchovní Myjavského seniorátu. Služby Božie obohatil spevokol *Stafides* z cirkevného zboru Pezinok, hudobná skupina *Switch on* z cirkevného zboru Vrbovce a majster slova Juraj Sarvaš, ktorý okrem prednesu úryvku básne Proglas, sa prítomným aj prihovoril. Zhromaždenie pozdravil aj generálny duchovný OS a OZ SR Marián Bodolló i emeritný generálny biskup Július Filo. Počas služieb Božích bolo pred pódium požehnaných okolo osemdesiat detí. Tie potom spoločne odišli na detskú besiedku, ktorú viedol riaditeľ Detskej misie Michal Fraňo. Spomienkové služby Božie oživila aj čestná stráž.

Na záver služieb Božích položilo predsedníctvo ZD ECAV, predsedníctvo Myjavského seniorátu i predsedníctvo domáceho cirkevného zboru v Sobotišti k pamätníku martýrov spomienkový veniec ako vyjadrenie vďaky Pánu Bohu za mocné svedectvo všetkých tých, ktorí boli odhodlaní pre pravdu evanjelia trpieť i položiť svoj život.

Nakoniec senior Myjavského seniorátu Miroslav Hvozďara vyjadril vďaku Pánu Bohu za Jeho pomoc, požehnanie i príhodné počasie, no poďakoval sa aj všetkým, ktorí sa podieľali na príprave spomienkových služieb Božích, pričom vyzdvihol najmä obetavosť, lásku i pohostinnosť domácich cirkevníkov a ich družnú spoluprácu s miestnym Obecným úradom v Podbranči.

Škoda, že z nášho zboru sa zúčastnilo málo členov. Dúfam, že v budúcnosti sa to zlepší.

Spracoval: M.Štrba

Spomínali sme na **hornozelenického farára Jána** **Kaššovica**

Na Svätú Trojicu 16.6.2019 sa v kostole v Horných Zeleniciach konali pamiatkové bohoslužby pri 100. výročí narodenia biskupa Pavla Uhorskaia a na pamiatku hornozelenického farára Jána Kaššovica.

O tvrdých údeloch menovaných Božích služobníkov hovorila Ing. Viola Fronková, pričom bola predstavená kniha Cirkev v útlaku a Cirkev v útlaku II., ktoré prinášajú príbehy cirkevných pracovníkov, prenasledovaných v čase komunistického štátneho zriadenia. Knihu do daru dostali potomkovia odvážnych hornozelenických a siladických cirkevníkov, ktorí v nebezpečných časoch, riskujúc pri tom vlastné zamestnanie, bojovali za svojho farára. Po bohoslužbách sa na fare konala beseda - spomienky na brata farára Kaššovica.

Od roku 1950 do roku 1956, pôsobil v Hornozelenickom cirkevnom zbore brat farár Ján Kaššovic.

Narodil sa 21.6.1921 v Ružomberku rodičom Adamovi Kaššovicovi a Emílii rod. Hazuchovej. Pochádzal zo skromných pomerov.

Evanjelicú ľudovú školu aj meštianku vychodil v Ružomberku od r. 1927. Pokračoval na gymnáziu v Liptovskom Mikuláši a na Evanjelickej bohosloveckej fakulte v Bratislave, kde bol aj ordinovaný. Svoje vzdelanie si jeden rok dopĺňal na filozofickej fakulte v Bratislave štúdiom psychológie. V rokoch 1962-1965 externe študoval na SPŠT v Ružomberku.

Manželstvo uzavrel s Vierou rod. Lettrickou. Pán Boh požehnal ich manželstvo štyrmi deťmi Danielom, Eliášom, Rút, ktorá sa narodila v Zeleniciach a Vierou.

Dňa 13.2.1950 si ho cirkevný zbor v Horných Zeleniciach na celozborovom konvente zvolil za slova Božieho kazateľa.

Dňa 28.11.1955 t.j. v pondelok po prvej adventnej nedeli bol v pracovni a pripravoval sa na prácu, ktorá ho čakala v týždni. O 12-tej hodine vstúpil do miestnosti okresný tajomník pre veci cirkevné. Nepovedal dôvod svojej návštevy. Sadol si na stoličku a mlčky sa díval smerom k obloku. Asi o 15 minút vošli príslušníci štátnej bezpečnosti s predsedom MNV vykonať

domovú prehliadku. Vyšetrovanie sa začalo ohľadom Dr. J. Lettrického (manželkinho strýka, ktorý emigroval.) Zabavili mu rôzne veci: kázne, príhovory, rôzne poznámky, korešpondenciu, náb. obrázky, knihy...

O 18-tej hodine ho autom odviezli do väzenia v Nitre. Vo väzení pri výsluchu prišla na rad pohrebná kázeň, ktorú povedal 3.10.1955 pri pohrebe Michala Rybu zo Zeleníc.

Každý mesiac sa na inej fare v nitrianskom senioráte konali kňazské schôdzky, ktoré štátna bezpečnosť vysledila a považovala ich za trestný čin sprisahania proti republike a on mal byť iniciátorom, vodcom skupiny. Vyšetrovateľ žiadala, aby sa priznal, ak nie, dostane 10 rokov. Vyšetrovanie skončilo a on čakal na súd.

Okresný prokurátor v Hlohovci podal na brata farára Jána Kaššovica obžalobu. Súdne pojednávanie bolo 23.2.1956 na ľudovom súde v Hlohovci. Predvolaní boli 6 svedkovia, obyvatelia Zeleníc, všetci členovia KSČ. Z nich prišli len dvaja, výpovede si vôbec nepamätali. Ľudový súd obžalovaného uznal vinným za spáchanie trestného činu zneužitie náboženskej funkcie a trestného činu poburovania proti republike. Odsúdený bol na 18 mesiacov odňatia slobody. Proti rozsudku ľudového súdu sa brat farár odvolal, ale bol ponechaný vo vyšetrovacej väzbe. Ďalšie súdne pojednávania prebiehali na krajskom súde v Nitre. Krajský súd prvostupňový rozsudok zrušil, no uznal Jána Kaššovica za vinného zo zneužívania náboženskej funkcie tým, že zneužíval náboženské citáty proti postupu pokrokových ideí, teda zneužil výkon svojej duchovnej činnosti.

Odsúdený bol na odňatie slobody v trvaní 10 mesiacov nepodmienečne a na dobu 3 rokov mu bol vyslovený zákaz čestných práv občianskych, tiež bol povinný hradiť trovy trestného konania. Trovy trestného konania činili 49,60 Kčs, trovy väzby 2.572,8 Kčs. Spolu 2.622,4 Kčs.

Ľsmi svedkovia z cirkevného zboru Zelenice Ján Synak, Michal Držík, Emil Hrivnák, Ondrej Repka, Martin Bača, Michal Horváth, Ján Náhlík a Paulína Rybová poslali 21.5.1956 žiadosť na Krajský súd v Nitre, v ktorom žiadali o vypočutie na súdnom pojednávaní dňa 28.5.1956 vo veci obžalovaného Jána Kaššovica. Odpoveď nedostali.

Ešte v prvý deň jeho väzby dňa 29.11.1955 cirkevníci poslali žiadosť o prepustenie z vyšetrovacej väzby J. Kaššovica na

ONV odbor pre veci cirkevné v Hlohovci a kópiu na OV KSS v Hlohovci. Ak sa to nestane do 48 hodín, ev.a.v. cirkevníci v Zeleniciach a Siladiciach prestanú pracovať na JRD, v prípade neprerušenja z neho vystúpia.

ŠtB považovala jeho manželku za iniciátorku tejto akcie a začala sa cirkevníkom písomne vyhrážať a zastrašovať ich.

Biskupský úrad v Bratislave 25.1.1956 oznámil seniorálnemu úradu v Zlatých Moravciach s prípisom biskupskému úradu vo Zvolene, že Krajský národný výbor v Nitre odňal Jánovi Kaššovicovi štátny súhlas k ustanoveniu v cirkevnom zbore Zelenice z dôvodu jeho väzobného stíhania. Praktický dôsledok: kazateľská stanica sa má obsadiť a farský byt uvoľniť.

Senior Ľ. Kováč sa veľmi ponáhľal zaplniť uprázdnenú stanicu svojim kaplánom Jánom Kalusom. Cirkevníkom nahovoril, že do Zeleníc nikto za farára nepôjde, že Kalus je slobodný a že v byte môže bývať rodina zavretého farára.

Po rôznych bytových peripetiách a problémoch v zamestnaní v júni 1964 dostal pán farár podnikový byt od Bavlnárskych závodov v Ružomberku, do ktorého sa s rodinou nasťahovali. Cesta do cirkevnej služby sa neotvárala. V apríli 1957 sa hlásil u gen. biskupa Chabadu do cirkevnej služby. Povedal mu, že budú najprv pre neho žiadať cestou milosti odpustenie vedľajšieho trestu - 3 roky straty občianskych práv a že ho zapisujú medzi prvých uchádzačov o cirkevnú službu. Po tomto sklamaní hľadal prácu. Najprv prácu s bytom, ktorá však pre politického väzňa nejestvovala. Nebola práca podľa vzdelania, len manuálna a to najťažšia za najmenšiu mzdu. Tak bol robotníkom pri výstavbe kameňolomu v Tepličke, závozníkom pri štátnych cestách v Nitre, robotníkom Hydrostavu pri regulovaní Váhu, pri výstavbe Drôtovne v Hlohovci a robotníkom v Bavlnárskych závodoch.

Netrpel len on, ale aj jeho rodina. Hneď na začiatku jeho väzby bola jeho manželka na ONV na odbore sociálneho zabezpečenia v Hlohovci žiadať o finančnú podporu pre deti. Referent jej povedal, že farárovým deťom ju netreba. Za desať mesiacov jeho väzenia dostala len raz 300 Kčs.

Po nasťahovaní do Ružomberka v roku 1964 sa prihlásila do zamestnania v Bavlnárskych závodoch. Prijali ju ako robotníčku pri čistení tkanín, hoci pred desiatimi rokmi tam pracovala v administratíve.

Ich syn Daniel v r. 1962 skončil s vyznamenaním ZDŠ. Na priemyselnú školu ho neprijali. Prihlásil sa na SVŠ v Hlohovci, kde ho prijali, o mesiac však prišlo oznámenie o neprijatí. Ponúkli mu stavby a bane. Za pomoci dobrých ľudí sa vyučil za elektrikára.

Pri pohľade na životné útrapy Jána Kaššovica môžeme vyznať s Jeremiášom:

Hospodinove skutky lásky neprestávajú, lebo Jeho milosrdenstvo sa nekončí; obnovujú sa každého rána, veľká je Tvoja vernosť. Hospodin je môj údel, vraví moja duša, preto budem očakávať na Neho. Žalospevy 3:22

Okresný súd v Trnave na neverejnom zasadnutí konanom dňa 16.10.1991 rozhodol podľa zák.č. 119/90 o súdnej rehabilitácii. Trestné stíhanie obvineného Jána Kaššovica pre skutok kvalifikovaný ako trestný čin zneužitia náb. funkcie a trestný čin poburovania proti republike sa zastavuje. Odsúdený je účastný súdnej rehabilitácie.

Brat farár Ján Kaššovic bol trpiacim pre Krista.

Príhovor Ing. Violy Fronkovej

Potomkovia odvážnych cirkevníkov

Spracoval: M.Š.

Zborová návšteva CZ ECAV v **Turej Lúke**

Na úvod predstavujem oznam, ktorým sme boli pozývaní na návštevu cirkevného zboru na Turej Lúke.

V to nedeľné ráno 7. júla za jasného počasia sme sa vybrali na výlet – zborovú návštevu. V autobuse boli obsadené skoro všetky miesta. Cesta prebiehala v pohode za spevu piesní z ES. Čoskoro sme prechádzali cez Myjavu a za malú chvíľu sme už stáli pred kostolom v Turej Lúke, ktorá je mestskou časťou Myjavy.

Pred Bohoslužbou sme sa trochu poobzerali po okolí kostola. Oboznámili sme sa s dejinami jednak mesta a jednak CZ. S tabúľ sme sa, mimo iné, tiež dozvedeli, že Cirkevný zbor ECAV v Turej Lúke v súčasnosti má 930 členov bývajúcich v mestskej časti Myjava Turá Lúka, Vankovia, Junasovia, Malejov a u Belanských. Susednými cirkevnými zbormi sú Myjava, Bukovec, Brezová pod Bradlom, Vrbovce a Sobotište. Predsedníctvo tvorí zborová farárka Mgr. Iveta Vachulová, ktorá bola v roku 2014 znovu zvolená na ďalšie volebné obdobie. Zborovou dozorkyňou je Anna Hornáková. CZ má 25 presbyterov, ktorí sú volení zborovým konventom, spomedzi nich sú v súčasnosti nasledovní funkcionári: kurátor

Ján Bašnár, pokladníčka Jarka Saková, účtovníčka Anna Halabrinová, kostolníčka Zuzana Plešová. Dlhoročným kantorom bol do roku 2014 Vladko Výdurek, momentálne CZ nemá stáleho kantora. Predsedom hospodárskeho výboru je Branislav Havlík.

Po 9-tej hodine sa začali do kostola schádzať aj domáci veriaci, a tak už nič nebránilo tomu, aby sa o pol desiatej začali Služby Božie. Za zvukov organu prišli pred oltár dve farárky – Mgr. Iveta Vachulová a Mgr. Olina Kolar. Po privítaní oboznámili prítomných, ako sa za študentských čias spoznali.

Potom už nasledovali samotné Služby Božie. Zúčastnených zvestou Božieho slova oslovila naša pani farárka Mgr. Olina Kolar.

V rámci Služieb Božích vystúpil aj brat Milan Skaritka, ktorý nás oboznámil s históriou cirkevného zboru a tiež s históriou tzv. turolúckej vzbury. V krátkosti ju opísal takto:

Písal sa rok 1672, keď na evanjelickej fare v Turej Lúke ako kňaz pôsobil ev. farár Daniel Krman st. Leto bolo horúce, nielen pre ostré júlové lúče slnka, ale pre horúcu krv, ktorá bola preliata. V prvej polovici júla varadínsky biskup Juraj Báršoš v sprievode svojho brata Jána, kráľovského protonotára, prichádzali so splnomocnením od rakúskeho cisára a uhorského kráľa Leopolda I. prezerať cirkevné majetky. Táto vizitácia sa však podľa rady jezuitov zvrhla na odoberanie kostolných kľúčov. Bratské varovanie prišlo od farára Martina Zehenera

zo Bziniec pod Javorinou. Opatrnosti nikdy nebolo dosť a domáci vytyšili nepokojný priebeh tejto neohlásenej návštevy. Zavolali si na pomoc aj veriacich zo susedného Bukovca, aby spoločnými silami v úkryte vyčkávali na sled udalostí. Na úsvite biskup Báršoš aj s ozbrojeným sprievodom skutočne prišiel. Keď sa blížili ku kostolu, kone, akoby tušiac nebezpečenstvo, začali vzdorovať, ale napokon faru obkľúčili. Biskup Báršoš požiadal kostolníka o kostolné kľúče, aby mohol slúžiť omšu. Keď videl kostolníkovu nevôľu, na jeho naliehanie prečítal nariadenie, ktoré však kostolník chcel odniesť farárovi Krmanovi. Odpor kostolníka vyvolal roztržku.

Podľa zachovaných písomných správ z Paulínyho Nitrianskej superintendencie, biskup kostolníka postrelil. Zachovalo sa podanie i o tom, že z veže zaznel výstrel, ktorý zasiahol biskupovho brata. Ľudia počujúc výstrel vybehli spoza plotov, z kostola i z veže a prišlo k veľkej bitke, ktorá rozohnala biskupov sprievod. Pri tomto nešťastnom slede udalostí biskupov brat Ján Báršoš skutočne prišiel o život. Farár Daniel Krman s nasadením vlastného života zachránil biskupa pred útokom sedliakov tak, že ho vtiahol do fary, kde mu Krmanova manželka ošetrila rany a rozoštvaný sprievod zutekal do hôr. Toto všetko sa stalo 14. júla 1672. Biskupovho brata odviezli do kráľovského mesta Skalice a pochovali v hlavnom kostole.

Udalosti mali rýchly spád a už o pár dní prišlo k vyšetrovaniu v susednom sobotištskom kaštieli. Konečný rozsudok znel: poprava 12 účastníkov vzbury na turolúckom vršku „Hrajky“. Poprava sa konala 27. a 28. júla 1672. Mená popravených sa žiaľ nezachovali. Ich obeť však priniesla určité víťazstvo. Kostol bol turolúckym evanjelikom ponechaný až do roku 1733, teda vyše 60 rokov. Udalosť turolúckej vzbury opísala Ľudmila Podjavorinská v básni Zlocha z Turej Lúky. Báseň hovorí o cisárovnej Márii Terézii,

ktorá pri návšteve zámku v Holíči navštívila i kostol sv. Anny v Skalici. Tam uvidela obraz 12 popravených mužov na morušiach, ktorého význam jej nevedel nikto povedať. Na žiadosť cisárovnej bol na zámok povolaný 117-ročný Zlocha z Turej Lúky, aby jej smutný boj o kostolné kľúče objasnil. Na mieste popravy i dnes víta návštevníkov pamätník s nápisom:

***Pravdu Božiu sme bránili,
násilie nás zdeptalo,
z mučeníckych našich hrobov
slnko žitia zas vzplálo.***

Na záver Služieb Božích vystúpil náš spevokol Ratolesť a zástupcovia cirkevných zborov si vymenili darčeky na pamiatku nášho stretnutia.

Ďalej program našej návštevy pokračoval na vršku „Hrajky“, kde sme sa zhromaždili pri pamätníku mučeníkov a uctili sme si ich pamiatku krátkou bohoslužbou, pesničkami z ES a položením venca. Pri tejto príležitosti nám brat Skaritka predniesol celú báseň Ľudmily

Podjavorinskej „Zlocha z Turej Lúky“. Krátky úryvok z nej:

Hej! Mária Terézia, panovnica slávna!
Kdeže tvoja dobrá vôľa – veselosť ti dávna?
Či ty želiš zanechaných cisárskych snád'
stanov?

Či sa bojíš sprenevery tých uhorských
pánov?!

„Nebojím sa sprenevery – beda by jej, beda!
Pre iné mi myseľ smutná, tešiť sa mi nedá:
Videla som vo Skalici v kapli svätej Anny
obraz starý, obraz s'aby krvou maľovaný.
Na obraze chlapov dvanásť pod šibenicami

–
a ten obraz, divný obraz do sna vpletá sa mi.
Ani sa mi tešiť nechce, myseľ chmára tlačí:
kto mi povie, kto mi povie, čo ten obraz
značí?“

Rozbehli sa fulajtári po holičskej ceste,
nenašli ho, čo by vedel, v dedine ni v meste.
„Hej! vy páni fulajtári, počkajteže trochu:
čo nik nevie, v Turej Lúke spýtajte sa
Zlochu!“

Rozbehli sa fulajtári na koňoch i v zbroji
a už Zlocha z Turej Lúky pred cisárkou
stojí.

Stosedemnášť rokov požil, v čele ani vrásky,
smele zvedá, odpovedá panské na otázky.
„Hej! stotri už rokov tomu, sám som zrel tú
skazu –

čo sa stalo – maľované vašom na obraze.
Prišiel Báršoň k Turej Lúke, s vojskom
prišiel rúče
ubili ho, zabili ho pre kostolné kľúče...

Mária Terézia rada trávila voľný čas na severnom Záhorí, kde jej manžel zakúpil zadlžené panstvá Holíč a Šahtín. Spustnutý holičsky hrad dal prebudovať na honosný barokový kaštieľ. V spoločnosti milovaného

muža a členov rodiny tu Mária Terézia prežila šťastné chvíle, keď sa na nejaký čas zbavila vladárskych povinností. Tu často prichádzala do kontaktu s miestnymi obyvateľmi. Na osobnú žiadosť do Holíča prišla početná skupina obyvateľov z myjavských kopaníc. Na čele myjavských lazníkov bol 117-ročný obyvateľ Turej Lúky menom Zlocha, ktorého sprevádzal 97-ročný syn s o niečo mladšou nevestou. Mária Terézia sa od neho dozvedela o krvavých udalostiach v Turej Lúke roku 1672, keďže Zlocha starší bol ich očitým svedkom. Po audiencii kopaničiari panovníčke predviedli svoje originálne tance, hudobný sprievod im robilo až 20 gajdošov.

Po skončení tejto spomienky odobrali sme sa do zborovej miestnosti, kde hostelia pre nás pripravili obed, po ktorom sme s nimi zotrvali v družnom rozhovore až do nášho odchodu domov.

Rozlúčili sme sa s dobrým pocitom súdržnosti našich cirkevných zborov. Kiežby to tak bolo všade. A tak s Božou pomocou sme sa dostali v poriadku domov.

Na záver by som citoval Ž 103,2:
*„Dobroreč, duša moja, Hospodinu
 a nezabúdaj na žiadne Jeho dobrodenia!“*

Spracoval: M.Štrba

*Spasiteľu, Kriste, buď nám útočisko, ulav
 naše bolesti, keď chlad vánkom šeleští.
 Amen*

Zj 21, 3-4.: „**Ajhľa, stánok Boží s ľuďmi;
 prebývať bude s nimi a oni budú Jeho ľuďom a
 On, Boh, bude s nimi, zotrie im každú slzu z očí
 a smrti už viac nebude ani smútku ani plaču ani
 bolesti už viac nebude, lebo prvotné veci sa
 pominuli.**“

Myslíme na svojich zosnulých. Znesiteľnejšia je spomienka na milovaných, ak ich vieme vidieť nielen v minulosti, ktorá prešla a už sa nevráti, ale ak ich vidíme aj v budúcnosti, vo večnosti, ktorú čakáme. Z Jánovho proroctva čítame o budúcnosti, v ktorej všetko bude v porovnaní s dneškom – zmenené. Všetko viditeľné z nášho okolia – zem, nebo, more – zmizne. Aj niektoré neviditeľné a pritom ťažké skutočnosti z našej každodennosti – smrť, smútok, plač, bolesť – zmiznú.

Čo nové, namiesto toho zmiznutého, nastane? Jasná informácia o budúcnosti, ktorú nám poskytuje toto proroctvo znie: bude to stánok Boha s ľuďmi! Pre tohto domáceho Pána Všemocného, ktorý je Láska a ktorý je Svätý, nám je nechaný priestor pre slobodu snívať v odvahe viery a domyslieť si krásnu náhradu za všetko zemské a ťažké, čo zmizne a bude nahradené novým, večným:

Smrti už viac nebude – bude večný život! Život je Kristus. On sám povedal: „Ja som cesta, pravda i život.“ Niekoľko raz, použijúc šikovnú slovnú hru povedal: „Život nie je večný, ale existuje večný život v Kristovi!“ Z tohto všetkého vyplýva, že v stánku budú všetci, ktorých srdcia bijú pre Kristovu obeť. Kvalita dní v stánku bude na spôsob všetkého, čo buduje život, čo je konštruktívne, rastúce, zdravé, silné, trvalé.

Smútku už viac nebude – bude sama radosť! Budeme tam môcť silno objasť tých, po ktorých nám tu zostala len túžba a prázdnota. Tento dôvod by nám sám k radosti postačil.

Plaču už viac nebude – bude znieť neprestajná pieseň! Pieseň človeka rozbitého dvíha, inšpiruje. Je to anjelská práca.

Bolesti už viac nebude – namiesto nej spokojnosť, pokoj, pôžitok, ktorý trvá.

Toto je jeden z možných obrazov, aký si my v radostnom očakávaní budúcnosti, ktorú nám pre Krista Otec nebeský chystá, môžeme vytvoriť. To je jeden z možných obrazov prostredia v akom môžeme vidieť našich zosnulých živých u Boha.

Nebude to takto. Pán Boh je kreatívny. Bude krajšie. Bude lepšie. Nevie ako bude. Všetko to vysoko prevyšuje náš um. Klakajme pred Bohom a ďakujeme za dar absolútnej viery, v ktorej nemáme problém prijať sľub budúcej nepochopiteľnej blaženosti a krásy. Tešme sa na to Bohom pre nás organizované a premyslené prekvapenie.

Dovtedy žime plnohodnotný život tu, kde nám je darovaný. Nové nastane vtedy, keď sa staré pominie. To, čo dnes tu žijeme má svoje Bohom riadené trvanie. Kráčajme posmelení slávnym cieľom nášho stánku s Bohom. Tešme sa pre Jeho sľuby.

Pán Boh štedrý vo večnosti už privítal mnohých z našich milých.

OKo

V uplynulom polroku **milodary** na náš časopis venovali:

Z Horných Zeleníc:

Ivan Synak, Viera Synaková (67), Zemfíra Synaková, Klára Synaková, Pavol Synak, Bohuš Synak, Milan Synak (84), Jana Beránková, Mária Baranovičová, Vladimír Dinga, Viera Sekerešová, **konfirmandi**, Eva Vargová, Ján Repka (40), Milada Rášová, Elena Ondrejičková, Olina Kolar.

Zo Siladic:

Michaela Strelcová, Fedor Polák, Miroslav Synak, Emília Šimonáková, Etela Rybová, Elena Moravcová, Matilda Bojnáková, Mária Sekerešová, Marek Ryba, Ľudmila Vargová, Ján Štrba, Eva Rauová, Ľuboš Rau.

Z Dolných Zeleníc:

Mária Bullová, Rozália Kolónyová, Mária Čaplová.

Z Volkoviec:

Darina Kozolková.

Z Lovčíc:

Anna Barošová

Z Trnavy:

Drahomíra Synaková, Katarína Dingová.

Z Nitry:

Viera Vargová.

Z Hlohovca:

Vladimír Rusnák, Marta Jančovičová, Vladimír Synak.

Zo Sereďe:

Božena Mišovičová, Michal Dinga.

Zo Senca:

Eva Brázdilová.

Všetkým srdečne ďakujeme.

V druhom polroku 2019 sa životného jubilea dožívajú :

Viera Šušuková, Anna Predná, Alena Kollárová, Vladimír Synak, Elena Farkašová a Milan Synak (136).

Oslávencom gratulujeme.

Rozpis Služieb Božích

Dátum	Nedeľa	Horné Zelenice	Siladice
3.11.2019	20. nedeľa po Svätej Trojici	9,00 hod.	10,30 hod. PAMIATKA POSVÄTENIA CHRÁMU
10.11.19	21. nedeľa po Svätej Trojici	10,30 hod.	9,00 hod.
17.11.19	22. nedeľa po Svätej Trojici	10,30 hod.	9,00 hod.
24.11.19	23. nedeľa po Svätej Trojici, nedeľa večnosti, pamiatka zosnulých	10,30 hod.	9,00 hod.
1.12.2019	1. nedeľa adventná	10,30 hod.	9,00 hod.
8.12.2019	2. nedeľa adventná	10,30 hod. + VP	9,00 hod. + VP
15.12.19	3. nedeľa adventná	10,30 hod.	9,00 hod.
22.12.19	4. nedeľa adventná	10,30 hod. + VP	9,00 hod. + VP
24.12.19	Štedrý večer	16,30 hod.	15,00 hod.
25.12.19	1. slávnosť vianočná	10,30 hod.	9,00 hod.
26.12.19	2. slávnosť vianočná	10,30 hod. + VP	9,00 hod. + VP
29.12.19	Nedeľa po Vianociach	10,30 hod.	9,00 hod.
31.12.19	Závierka občianskeho roka	17,00 hod.	16,00 hod.
1.1.2020	Nový rok	10,30 hod.	9,00 hod.
5.1.2020	nedeľa po Novom roku	10,30 hod.	9,00 hod.
6.1.2020	Zjavenie Krista Pána	10,30 hod.	9,00 hod.
12.1.2020	1. nedeľa po Zjavení	10,30 hod.	9,00 hod.
19.1.2020	2. nedeľa po Zjavení	10,30 hod.	9,00 hod.
26.1.2020	3. nedeľa po Zjavení	10,30 hod.	9,00 hod.
2.2.2020	4. nedeľa po Zjavení	10,00 hod KONVENT	
9.2.2020	Nedeľa Deviatnik	10,30 hod.	9,00 hod.
16.2.2020	Nedeľa po Deviatniku	10,30 hod.	9,00 hod.
23.2.2020	Predpôstna nedeľa	10,30 hod.	9,00 hod.

Siladice: Adventné stredtýždňové bohoslužby v stredu o 15,00 hod. 4.12., 11.12.,18.12
Detská besiedka v stredu o 16,00 hod. v Klube Kultúrneho domu
ADVENTNÝ KONCERT SPEVOKOLU RATOLESŤ

Horné Zelenice: Adventné stredtýždňové bohoslužby vo štvrtok o 16,00 hod. 5.12.,12.12.,19.12
Konfirmačná príprava v piatok o 16,00 hod.
Nácvik spevokolu Ratolesť v piatok o 18,00 hod.

Zelenický spravodaj vydáva Evanjelický a.v. farský úrad Horné Zelenice, pre misijné potreby
Cirkevného zboru Horné Zelenice č.44, 92052 p. Siladice, mobil zborovej farárky 0944 067969,
Webstránka: zelenice.evav.cz, e-mail: ecavzelenice@gmail.com
Redakčná rada: Oľina Kolar, Anna Šandorová, Zuzana Kučerová, Martin Štrba